'ડોનેટ લાઈફ' આ બધી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન શું કામ કરે છે?

અંગદાતા અને પ્રાપ્તકર્તા સંખ્યાઓમાં એક મોટો ફરક છે કેમ કે, ઘણા અંગો જે કોઈને નવજીવન આપવા સક્ષમ છે એ નકામા થઈ જાય છે. એનું કારણ સૌથી વધુ લોકો આ ઉમદા કાર્યમાં રસ લેતા નથી.

'બ્રેન ડેડ' દર્દીના પરિવારના સભ્યો અને સગાઓ પ્રત્યારોપણ પ્રક્રિયામાં ઝાઝો રસ લેતા નથી કેમ કે તેમનામાં એ વિશે જાગૃતિ નથી હોતી અથવા તો દુઃખની એ ઘડીઓમાં તેઓ આ વિશે વિચારી શકતા નથી.

આવા વાતાવરણમાં 'ડોનેટ લાઈફ'ના સ્વયંસેવક દર્દીના પરિવારના સભ્યો અને અને અન્ય સગાઓને અંગદાન વિશે જાગૃત કરે છે તથા એમને અંગદાન દ્વારા જીવનની નિરંતરતા વિશે સમજ આપે છે. અંગદાન નક્કી થાય પછી એ અંગો પ્રત્યારોપણ સંસ્થાને સોંપી દેવામાં આવે છે. જે આગળની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરે છે.

આ પ્રવૃત્તિ કેડેવર અંગદાનની સંખ્યાને ઝડપથી આગળ વધારવા અને પ્રત્યારોપણ માટે પ્રતિક્ષા કરનારા દર્દીઓની સંખ્યાને ઓછી કરવામાં મદદરૂપ નીવડે છે. આ પ્રવૃત્તિ અંગ પ્રત્યારોપણની દિશામાં લાભાર્થીઓની સંખ્યા વધારવામાં ઠીક મદદ કરે છે.

ધાર્મિક માન્યતા

આખા વિશ્વમાં આ પ્રકારના દાનને અમૂલ્ય ગણવામાં આવે છે. માણસ અંગદાન દ્વારા પોતાના મૃત્યુ બાદ પણ અન્યના શરીરમાં જીવંત રહે છે. દરેક ધર્મ અને દરેક ધર્મગુરુઓએ આ ઉમદા કાર્યની પ્રશંસા કરી છે અને એને પ્રોત્સાહન આપ્યું છે. અંગદાન સંબંધ પ્રવૃત્તિ સમાજના વિભિન્ન વર્ગોમાં સમરસતા વધારવામાં અને એને મજબૂત કરવામાં સહાયક રહી છે. જેના માટે પુરાવો આપણો દેશ જાણીતો છે. અંગદાન દ્વારા લોકો પોતાની જાતિ, સંપ્રદાય, ધર્મ કે ક્ષેત્રની ભાવનાને ભુલાવીને જીવનભર એકબીજા સાથે જોડાઈ જાય છે. આપણા વડાપ્રધાન પણ જ્યારે ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારે આ ઉમદા કાર્યની પ્રશંસા કરી હતી જ્યારે ઓગસ્ટ ૨૦૧૩માં એક ગુજરાતી હિન્દુ મહિલાની કીડનીએ ઉત્તર પ્રદેશની એક મુસ્લિમ છોકરીને નવજીવન બક્ષ્યું અને એવીજ રીતે ડિસેમ્બર ૨૦૧૪માં મુસ્લિમ ખોજા સમાજની એક યુવા મહિલાની કીડનીએ એક સિંધી પરિવારની સત્તર વર્ષીય છોકરીને નવજીવન પ્રદાન કર્યું હતું. હવે આ પરિવારોમાં પરસ્પર સંબંધ બંધાઈ ચૂક્યો છે જે કોઈપણ પારિવારિક સંબંધો કરતા ગાઢ છે.

ચાલો સંકલ્પ કરીએ...

ચાલો, આપણે એકબીજા સાથે ઉદારતા અને સહૃદયતા સાથે જોડાયેલા તથા પોતાના મૃત્યુ બાદ બીજાને નવજીવન આપવાનો સંકલ્પ કરીએ. અંગ પ્રત્યારોપણ એકવીસમી સદીનું સત્ય છે. આપણે હંમેશા એ વાતનો ખ્યાલ રાખીએ કે એક અંગદાતા ઘણા લોકોના જીવન બચાવી શકે છે. જેમની કીડની નિષ્ક્રિય છે તથા અન્ય અંગો જેમના હૃદય, લીવર, પેન્ક્રિયાસ, ફેફસાં કે નેત્ર કામ કરવા અસમર્થ છે.

આપણે કેડેવર અંગદાન વિશે રાષ્ટ્રીય સ્તરે અને ત્યારબાદ વૈશ્વિક સ્તરે લોકોમાં જાગૃતિ કેળવવા કટિબદ્ધ છીએ તથા એ દિશામાં પ્રયાસરત છીએ.

અમને તો બસ તમારા સ્નેહ, આશિષ, રુચિ અને સહયોગની જરૂર છે જેનાથી આપણે આવનારા સમયમાં ઘણી જિંદગીઓને બચાવી શકીશું. ચાલો, અંગદાનનો સંકલ્પ કરીએ.

YOUNGEST HEART DONOR & RECIPIENT IN WESTERN INDIA

SOMNATH SHAH'S HEART BEATING IN ARADHYA MULE

Late Diza Urvish Golwala

Surat's Three & Half year old Diza provides new lease of life to Shrey, Ritika & Gokulesh

ડોનેટ લાઈફના સંસ્થાપક સભ્યો

શ્રી નિલેશ માંડલેવાલા, સ્થાપક | શ્રી સંદીપ [illegible], સહ સ્થાપક
શ્રી રાકેશ જૈન, માનદ મંત્રી | શ્રી [illegible], ટ્રેઝરર
શ્રી [illegible] | શ્રી [illegible]
શ્રી [illegible]

DONATE LIFE
Opp. IDBI Bank, Near Kasanagar, Katargam,
Surat-395 004. Gujarat, India.
Cell : +91 - 75730 11101, 75730 11103
Email : info@donatelife.org.in | Web : www.donatelife.org.in
Registration No. E-7652 Dt. 04-12-2014
Donation Exempted U/s. 80(G)5 of I.T. Act 1961
Donate Life Trust | Toll Free Number : 1800 253 1944
Download Donate Life Trust Mobile App : | IOS

“ जीते जी रक्तदान, देहांत के बाद, किडनी, लिवर, [illegible]... ”

UNDER THE AEGIS OF

માત્ર તમે...
બચાવી શકો છો, એક જીવન

DONATE ORGANS - SAVE LIVES

अंगदान जीवनदान

જીવન.... એને આગળ વધારો કહો

हाँ
અંગદાનને

અમારા વિશે

'ડોનેટ લાઈફ' એક બિન નફાકારક સંસ્થા છે જેને કેડેવર અંગદાન તથા કીડની નિષ્ફળતાની સતત વધી રહેલી બિમારીને અટકાવવાના આશયથી શરૂ કરવામાં આવી છે. સંસ્થા કોઈ પણ જાતના વ્યાપારિક હેતુ વિના માનવતાની સેવાના હેતુ માટે કટિબદ્ધ છે.

એ સર્વવિદિત છે કે માનવ શરીર ઈશ્વરે આપેલી સૌથી અણમોલ ભેટ છે તેને સુરક્ષિત રાખવી એ દરેક માટે ઈશ્વર પ્રત્યેનું સૌથી મોટું કર્તવ્ય છે.

એક અંદાજ અનુસાર આપણા દેશમાં ૨૦ લાખ લોકો કીડનીની નિષ્ફળતાની બિમારથી પીડિત છે તથા દર વર્ષે અંદાજે ૨ લાખ લોકો એમાં ઉમેરાય છે. આ વીજ સિવાય લીવર, પેનક્રિઆસ, હૃદય, નેત્રસંબંધી બિમારીઓથી પીડાનારા લોકોની પણ છે.

આ રીતે અંગો નિષ્ફળ ગયા હોય એવા દર્દીઓની સહાયતા કરવા તથા તેઓમાં આશાનું કિરણ પ્રગટાવવા તેમજ નવજીવન આપવાના આશયથી સંસ્થાના અધ્યક્ષ શ્રી નિલેશ માંડલેવાલા પહેલાથી જ પોતાનું જીવન આ ઉમદા કાર્ય માટે સમર્પિત કરી ચૂક્યા છે. વર્ષ ૨૦૦૫ થી તેઓ અંગદાનના કાર્યક્રમો તથા આ અભિયાનને આગળ ધપાવવામાં પૂરક રહ્યા છે. તેમણે આ અભિયાનને 'બ્રેન ડેડ' દર્દીઓ દ્વારા અંગ દાનથી પ્રારંભ કર્યો અને નિષ્ફળ અંગોના પીડિતોને નવજીવન અપાવવાનું કાર્ય શરૂ કર્યું. આ દ્રષ્ટિકોણ, જનૂન, વિશ્વસનિયતા, પ્રતિબદ્ધતા તથા સમર્પણની ભાવના સાથે તેઓશ્રીએ તમામ સફળતાઓ હાંસલ કરી જે સીમાચિહ્નરૂપ પુરવાર થઈ છે.

પોતાની આ ભૂમિકાને આગળ વધારતા તા. ૪ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ ના રોજ સંસ્થાના અન્ય ટ્રસ્ટી સભ્યો જેઓ ઈન્કમટેક્ષ કમિશનર શ્રી સંદીપ કુમાર, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટસ શ્રી કિરીટ દિવાન તથા શ્રી રમેશ માલપાની, ઉદ્યોગપતિ શ્રી રાકેશ જૈન તથા શ્રી નિર્મલકુમાર બેંગલ, એડવોકેટ શ્રી હેમંત દેસાઈ જેવા શહેરના નામાંકિત મહાનુભાવો અને અન્ય ટ્રસ્ટી સભ્યો તથા સ્વયં સેવકોના સહયોગથી આ સંસ્થાનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો.

૫ જાન્યુઆરી ૨૦૧૮ સુધીમાં શ્રી નિલેશ માંડલેવાલા અને ડોનેટ લાઈફ દ્વારા ૨૩૬ કિડની, ૯૫ લિવર, ૬ પેન્ક્રીઆસ, ૧૬ હૃદય, અને ૧૯૮ ચક્ષુઓનું દાન બ્રેનડેડ દર્દીઓના પરિવારજનો પાસે કરાવ્યું, જેનાથી દેશ વિદેશના જુદા જુદા રાજ્યોના કુલ ૫૪૮ વ્યક્તિઓને નવજીવન અને નવી દ્રષ્ટી મળી છે.

કેડેવર કીડની દાન કાર્યક્રમ સંબંધે

આપણા દેશમાં લગભગ દર ૧૦ માંથી ૧ વ્યક્તિ કીડની નિષ્ફળતાથી ગ્રસ્ત છે. દર વર્ષે લાખો લોકો કીડનીની બિમારીથી સર્જાતી જટિલતાને કારણે અકાળ મૃત્યુનો ભોગ બને છે. ઘણીવાર તો કીડની ૯૦ ટકા ક્ષતિગ્રસ્ત થઈ જાય ત્યાં સુધી શરીરમાં કોઈ લક્ષણ દેખાતા નથી. દેશમાં દર વર્ષે લગભગ ૪૦૦૦ કીડની પ્રત્યારોપણ થાય છે. જે પૈકી માત્ર ૫ ટકા જેટલી જ કીડનીઓ કેડેવર દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે. અન્ય અંગોના પ્રત્યારોપણમાં પણ લગભગ આવી જ સ્થિતિ છે. અહીં એ દર્શાવવું જરૂરી છે કે પ્રત્યારોપણ બાદ વ્યક્તિનું જીવન વધુ ગુણવત્તાસભર હોય છે.

પશ્ચિમ ભારત તેમજ તમિલનાડમાં સૌ પ્રથમ વખત સુરત થી મુંબઈ તથા ચેન્નાઈ ઈન્ટરસ્ટેટ હાર્ટ ટ્રાન્સફર અને હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાવવાનું તેમજ ગુજરાતમાં સૌ પ્રથમ વખત હાડકાઓનું દાન કરાવવાનું શ્રેય પણ સંસ્થાને જાય છે.

Institute of Kidney Disease and Research Center (IKDRC) અમદાવાદમાં જે કેડેવરીક કિડની અને લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થાય છે તેમાંથી ૪૫% ઓર્ગન અને મુંબઈ મુલુંડમાં આવેલ ફોર્ટીસ હોસ્પીટલમાં જે હૃદયના ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થાય છે તેમાંથી ૨૦% હૃદય ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાવવાનું શ્રેય પણ સંસ્થાને જાય છે.

આ રીતે શ્રી નિલેશ માંડલેવાલાના સ્વપ્નને સાકાર કરતાં માનવતાની સેવાની દિશામાં એક વિરાટ કદમ માંડ્યું છે.

સંસ્થા 'ડોનેટ લાઈફ' આવકવેરાની કલમ ૮૦(જી) અંતર્ગત નોંધાયેલી છે.

સંસ્થાનું મિશન

કીડની, લીવર તથા હૃદય નિષ્ફળતાવાળા દર્દીઓની સતત વધી રહેલી સંખ્યાને જોતા સંસ્થાએ બે રીતે કામ કરવાનું નક્કી કર્યું છે. એક તો લોકોને આ બિમારીઓથી જાગૃત કરવા તેમજ શિક્ષિત કરવા અને બીજું તેઓને કેડેવર અંગદાન દ્વારા નવજીવન બક્ષવું. સંસ્થાનું મિશન એ પણ છે કે આવા દર્દીઓને શક્ય એટલી સહાય કરવી જેથી તેઓ આ બિમારીને કારણે જે ભાવનાત્મક આંચકો લાગ્યો હોય તેમાંથી બહાર આવી શકે. લોકોને અંગદાન માટે પ્રેરિત કરવા, તૈયાર કરવા તથા તે વિષય પરત્વે દરેક પ્રકારની જાણકારી આપવી એવો વિચાર પણ સંસ્થાના મિશનમાં સામેલ છે.

'બ્રેન ડેથ' એટલે શું ?

પેઢીઓથી કોઈ પણ વ્યક્તિના મૃત્યુની પરિભાષા અને એના લક્ષણ એકદમ સીધા અને સરળ રહ્યા છે. જ્યારે હૃદય ધબકતું બંધ થઈ જાય અને શ્વાસ અટકી જાય એટલે વ્યક્તિને મૃત જાહેર કરી દેવામાં આવતા. પરંતુ હવે ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં પ્રગતિ થવાની સાથે આવા દર્દીઓના શરીરને ધબકતા હૃદય તથા શ્વાસની સાથે કૃત્રિમ રીતે જીવંત રાખી શકાય છે ભલેને મગજ મૃત થયા પછી શરીરને ઉપર્યુક્ત સંદેશા આપવામાં સક્ષમ કેમ ન હોય? પરિણામે 'બ્રેન ડેડ' ના રૂપમાં સર્વમાન્ય રીતે ચિકિત્સકીય પરિભાષા સ્વીકૃત કરવામાં આવી છે. જેના મુજબ આ સ્થિતિમાં વ્યક્તિના મગજ દ્વારા નિર્દેશિત બધા કામો અપરિવર્તનીય રૂપે બંધ થઈ જાય છે. જેમાં એના ચેતના તથા શ્વાસ લેવાની ક્ષમતાનો પણ સમાવેશ છે. આ રીતે 'બ્રેન ડેડ' વ્યક્તિ પોતાના બધા અંગોનું દાન કરી શકે છે. જે પ્રત્યારોપણ દ્વારા અન્ય કોઈના જીવનને બચાવવામાં સાર્થક થઈ શકે છે.

અંગ દાન કોણ કરી શકે ?

દરેક વ્યક્તિ કોઈ પણ જાતિ, ધર્મ અથવા વયના દરેક સ્ત્રી કે પુરૂષ અંગદાન કરી શકે છે. માત્ર ડોક્ટરોની પ્રત્યારોપણ ટીમ જ દાનમાં મળેલા અંગોની ચિકિત્સકીય યોગ્યતા વિશે નિર્ણય લઈ શકે છે, એ પણ એના ઉપયોગનો સમય હોય ત્યારે જ.

શું અંગ દાન બાદ શરીર વિકૃત થઈ જાય છે ?

બિલકુલ નહીં. અંગોને વ્યક્તિના શરીરમાંથી એકદમ સાવચેતીપૂર્વક બહાર કાઢવામાં આવે છે અને શરીરની બહારથી જોતા કોઈ ફેરફાર દેખાતો નથી. આ પ્રક્રિયાથી વ્યક્તિના અંતિમ સંસ્કાર સંપન્ન કરવામાં કોઈ અવરોધ ઊભો થતો નથી.

અંગદાન કોને મળી શકે ?

એને માટે એક ચોક્કસ પ્રક્રિયા છે. જે નીચે મુજબ છે

- અંગદાન પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છુક વ્યક્તિએ પોતાનું નામ પ્રત્યારોપણ સંસ્થામાં કેડેવર અંગ પ્રાપ્ત કરનારના રૂપમાં નોંધાવવાનું હોય છે.
- પ્રત્યારોપણ સંસ્થાની સમિતિ પ્રાપ્તકર્તાની ઉંમર, એની આવશ્યકતાની સ્થિતિ, ડાયાલીસીસનો સમય, પારિવારિક અંગદાતાની ઉપલબ્ધતા, અગાઉ કરાયેલ પ્રત્યારોપણ જેવા કેટલાક ધારા ધોરણોને ધ્યાનમાં રાખી કઈ વ્યક્તિમાં અંગને પ્રત્યારોપિત કરવું એ વિશે યોગ્ય નિર્ણય લે છે.
- સામાન્ય રીતે અંગનું પ્રત્યારોપણ એવી વ્યક્તિમાં કરવામાં આવે છે જેને એ સમયે સૌથી વધુ જરૂર હોય. કોઈ પણ વ્યક્તિની સામાજિક તથા આર્થિક સ્થિતિ અંગ પ્રાપ્ત કરવાની યોગ્યતામાં કોઈ મહત્વ રાખતી નથી.

કેડેવર અંગ દાતા તથા પ્રાપ્તકર્તાના નામોની જાહેરાત

અમે કેડેવર અંગદાતા તથા પ્રાપ્તકર્તાના નામો તથા એની વિગતો બીજા દિવસે જ પ્રિન્ટ અને ઈલેક્ટ્રોનિક મિડિયા, સોશ્યલ મિડિયા, વેબસાઈટ તથા વ્યક્તિગત રૂપમાં અવશ્ય જાહેર કરીએ છીએ. એટલું જ નહીં, અમે અંગદાતાના પરિવારને ધન્યવાદ આપવા માટે સન્માન સમારંભ પણ યોજીએ છીએ તથા અંગ પ્રાપ્તકર્તા તથા એના પરિવારના સભ્યોની મુલાકાત કરાવીએ છીએ. આ પ્રવૃત્તિથી સમાજના વિભિન્ન વર્ગોના લોકોને પ્રેરણા મળે છે અને તેઓ પણ આગળ આવી અંગદાનના ઉમદા કાર્યમાં પોતાનું યોગદાન આપી શકે.

કેડેવર અંગદાન કાર્યક્રમમાં 'ડોનેટ લાઈફ' ની ભૂમિકા

'ડોનેટ લાઈફ' અંગદાતા તથા પ્રાપ્તકર્તા વચ્ચે એક માધ્યમનું કામ કરે છે. હોસ્પિટલો, એમના ન્યુરોસર્જન, ટ્રોમા સેન્ટર્સ પાસેથી બ્રેન ડેડ જાહેર દર્દીઓની જાણકારી મેળવી પોતાના કાર્યકર્તા અને સ્વયંસેવકોને દર્દીના પરિવારજનો તથા સગાઓને કેડેવર અંગદાન વિશે જાગૃત કરવા મોકલે છે અને તેમને અંગદાન માટે પ્રેરિત કરે છે.

દર્દીના પરિવારના સભ્યો અને સગાઓની સહમતિ મળ્યા બાદ આગળની તથા ત્યાર બાદની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કીડની ડિસીઝ એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટર (આઈકેડીઆરસી) અમદાવાદનો સંપર્ક કરવામાં આવે છે જેમની ટીમ આવીને આગળની વિધિ પૂર્ણ કરે છે.

અંગદાન બાદ પણ 'ડોનેટ લાઈફ' અંગદાતાની પોલીસ પંચ કેસ તથા પોસ્ટમોર્ટમ કરાવવામાં સક્રિય ભૂમિકા અદા કરે છે. 'ડોનેટ લાઈફ' અંગદાતાના શરીરને એના ઘર, ગામ કે શહેર સુધી પહોંચાડવાની યોગ્ય વ્યવસ્થા પણ મહત્વની ભાગ ભજવે છે.

અંગ પ્રત્યારોપણ સંબંધી કાનૂન

હોટા (HOTA) હ્યુમન ઓર્ગન ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન એક્ટ, ૧૯૯૪ કેડેવર અંગદાનની અનુમતી આપે છે.